[A-26] Seat No:__________

No. of Printed Pages: 02

Sardar Patel University

M. A. (Previsous) (External) Examination OLD

Thursday Date: 04/04/2019 Time:10:00 a.m. to 01:00 p.m.

SAN-401: P-I: Shishupalvadh(Sarga-1), Naishadhachrit(Sarga-1) Kadambari(Mahashwetavrutanta)

Total Marks: 100

પ્રશ્ન: ૧ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો: (૦૮)

૧. श्रियः पतिः श्रीमति शासितुं जगज्जगन्निवासो वसुदेवसद्मनि।
वसन् ददर्शावतरन्तमम्बराद्धिरण्यगर्भाङ्गभुवं मुनिं हरिः।।

२. अशेषतीर्थोपहृताः कमण्डलोर्निधाय पाणावृषिणाऽभ्युदीरिताः।
अघौघविध्वंसविधौ पटीयसीर्नतेन मूर्ध्ना हरिरग्रहीदपः।।

३. निजौजसोज्जासयितुं जगद्द्रुह्यमुपाजिहीथा न महीतलं यदि।
समाहितैरप्यनिरुपितस्ततः पदं दृशः स्याः कथमीश मादृशाम्।।

४. तिरस्कृतस्तस्य जनाभिभाविना मुहुर्महिम्ना महसां महीयसाम्।
बभार बाष्पैर्द्विगुणीकृतं तनुस्तनूनपाद्धूमवितानमाधिजैः।।

પ્રશ્ન: ૧ (બ) નીચેનામાંથી ગમે બે સસંદર્ભ સમજાવો: (૦૬)

१. तनौ ममुस्तत्र न कैटभद्विषस्तपोधनाभ्यागमसम्भवा मुदः।
२. त्वमेव साक्षात्करणीय इत्यतः किमस्ति कार्यं गुरु योगिनामपि।
३. विगृह्य चक्रे नमुचिद्विषा बली य इत्थस्वास्थ्यमहर्दिवं दिवः।
४. मुमोच जानन्नपि जानकीं न यः सदाऽभिमानैकधना हि मानिनः।

પ્રશ્ન: ૨ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપી શિશુપાલવધમ્નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો (૧૬)

અથવા

પ્રશ્ન: ૨ નીચેના વિશે સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો (૧૬)

૧. નારદનું પાત્રાલેખન કરો
२. माघे सन्ति त्रयो गुणाः-ચર્ચો

પ્રશ્ન: ૩ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો: (૦૮)

१. अमुष्य विद्या रसनाग्रनर्तकी त्रयीव नीताङ्गगुणेन विस्तरम्।
अगाहताष्टादशतां जिगीषया नवद्वयद्वीपपृथग्जयश्रियाम् ।।

२. मनोरथेन स्वपतीकृतं नलं निशि क्व सा न स्वपती स्म पश्यति।
अदृष्टमप्यर्थमदृष्टवैभवात्करोति सुप्तिर्जनदर्शनातिथिम्।।

३. अचीकरच्चारुहयेन या भ्रमीर्निजातपत्रस्य तलस्थले नलः।
मरुत् कियद्यापि न तासु शिक्षते वितस्य वात्यामयचक्रचंक्रमान्।।

४. दिने दिने त्वं तनुरेधि रेऽधिकं पुनः पुनर्मूर्च्छ च मृत्युमृच्छ च।
इतीव पान्थं शपतः पिकान् द्विजान् सखेदमैक्षिष्ट स लोहितेक्षणान् ।।

પ્રશ્ન: ૩ (બ) નીચેનામાંથી ગમે બે સસંદર્ભ સમજાવો: (૦૬)

१. प्रदक्षिणीकृत्य जयाय सृष्टया रराज नीराजनया स राजघः।
२. कुतः परं भव्यमहो महीयसी तदाननस्योपमितौ दरिद्रता।
३. तृणेन वात्येव तयाऽनुगम्यते जनस्य चित्तेन भृशावशात्मना।
४. गतिस्तयोरेष जनस्तमर्दयन्नहो विधे त्वां करुणा रुणद्धि नो।

પ્રશ્ન: ૪ નૈષધીયચરિતમ્ને વિદ્વાનોનું ઔષધ કહેવામાં આવે છે- આ વિધાનની વિસ્તૃત છણાવટ કરો (૧૬)

અથવા

પ્રશ્ન: ૪ નીચેના વિશે સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (૧૬)

૧. વિલાસકાનનનું નિરૂપણ કરો
૨. નળનું પાત્રાલેખન

(P.T.O)

પ્રશ્ન: ૫ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગદ્યખંડનો અનુવાદ કરો. (૧૧)

१. इदमपि खल्वमृतमिव सर्वेन्द्रियाह्लादनसमर्थम्। अतिविमलतया चक्षुषः प्रीतिमुपजनयति। शिशिरतया स्पर्शसुखमुपाहरति। कमलसुगन्धितया घ्राणमाप्याययति। हंसमुखरतया श्रुतिमानन्दयति। स्वादुतया रसनामाह्लादयति। नियतं चास्यैव दर्शनतृष्णाया न परित्यजति भगवान्कैलासनिवासव्यसनमुमापतिः। न खलु सांप्रतमाचरति जलशयनदोहदं देवो रथाङ्गपाणिः। यदिदममृतरससुरभिसलिलमपहाय लवणरस-परुषपयस्युदन्वति स्वपिति। नूनं चेदं न प्रथममासीत्सरः। येन प्रलयवराहघोणाभिघातभीता भूतधात्री कलशयोनिपानपरिकलितसकलसलिलं सागरमवतीर्णा। अन्यथा यद्यत्रागाधानेकपातालगम्भीराम्भसि निमग्ना भवेन्महासरसि किमेकेन महावराहसहस्रैरपि नासादिता भवेत्।

२. मम तु तेन द्वितीयेनेव प्रियतममरणेन कपिञ्जलगमनेन द्विगुणीकृतशोकायाः सुतरामदीर्यत हृदयम्। किंकर्तव्यतामूढा च तरलिकामब्रवम्। अयि न जानासि किमेतदिति। सा तु तदवलोक्य स्त्रीस्वभाव-कातरा तस्मिन्क्षणे शोकाभिभाविना भयेनाभिभूता वेपमानाङ्गयष्टिर्मम मरणशङ्कया च वराकी विषण्ण-हृदया सकरुणमवादीत्। भर्तृदारिके न जानामि पापकारिणी। किंतु महदिदमाश्चर्यम्। अमानुषाकृतिरेष पुरुषः। समाश्वासिता चानेन गच्छता सानुकम्पं पित्रेव भर्तृदारिका। प्रायेण चैवंविधा दिव्याः स्वप्नेप्य-विसंवादिन्यो भवन्त्याकृतयः। किमुत साक्षात्। न चाल्पमपि विचारयन्ती कारणमस्य मिथ्याभिधाने पश्यामि। अतो युक्तं विचार्यात्मानमस्मात्प्राणपरित्यागव्यवसायान्निवर्तयितुम्।

પ્રશ્ન: ૫ (બ) નીચેનાંમાંથી ગમે તે ત્રણ સસંદર્ભ સમજાવો. (૦૯)

१. आकृतिरेवानुमापत्यमानुषताम्।
२. अहो रूपातिशयनिष्पादनोपकरणकोषस्याक्षीणता विधातुः।
३. भर्तृदारिके! स्नाता देवी, प्रात्यासीदति गृहगमनकालः।
४. सततमतिगर्हितेनाकृत्येनापि रक्षणीयान्मन्यन्ते सुहृदसून्साधवः।
५. असावप्यात्मघातिनः केवलमनसा संयुज्यते।

પ્રશ્ન: ૬ નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો (૨૦)

૧. મહાશ્વેતાની ઉત્પત્તિકથા વિશે નોંધ લખો
૨. બાણના જીવન વિશે નોંધ લખો
૩. કપિંજલનું પાત્રાલેખન કરો
૪. ચંદ્રાપીડના અશ્વ વિશે નોંધ લખો

— x —

2